

Aktion Rädda Vättern

bildades den 4 maj 2013
på Visingsö
- mitt i Vättern.

Aktion Rädda Vättern (ARV) startade som små aktionsgrupper i Karlsborg-Brevik, Hjo och Vadstena under 2010 och 2011, framför allt för att stoppa utökningen av försvarets verksamhet.

På Birgittadagen den 7 oktober 2012 genomfördes en aktion i samarbete med Svenska kyrkan. Vårdkasar brann och kyrkklockorna ringde på samma sätt som man gjorde förr, när man varnade för fara, ofärd och krig.

Aktion Rädda Vättern arbetar för att Vättern ska vara ett överordnat riksintresse för dricksvatten

Vättern är en dricksvattentäkt för drygt 300 000 människor. Sjön har ett känsligt ekosystem och är naturskyddad enligt EU-direktiv. Vättern fick 2014 nya vattenskyddsföreskrifter och är dessutom klassad som Natura 2000-område. Sjön är riksintresse för naturvård, friluftsliv och yrkesfiske.

Slut fred med Vättern. Skyddet av Vättern måste ingå i totalförsvaret.

Längs med Vätterns västra strand går stridsflygplanen ner på extremt låg höjd, ner till 20 meter över vattenytan. Till detta kommer raketer, helikoptrar och drönare. Bullret är öronbedövande.

Försvaret har ansökt om få igenom tillstånd att kraftigt utöka användningen av Vättern som skjutfält och flygövningsområde. De vill femdubbla flygverksamheten samt utöka skjutningarna i vattnet från 1 000 till 69 000 skott/år och fortsätta spränga hundratals granater helt nära fiskeförbudsområden.

Flytta försvarets skjutningar, sprängningar och flygövningar bort från Vättern.

Försvaret vill också genomföra en omfattande upprustning av Karlsborgs flygplats. Under 2014 när man skulle börja gräva för ny dränering upptäcktes stora mängder av miljöfarliga PFAS-ämnen i marken, rester efter övningar med brandsläckningsskum. Försvaret kräver trots detta att få dränera Karlsborgs PFAS-förorenade flygplats och få pumpa ut giftigt vatten till Vätterns vattenskyddsområde.

ARV kräver att flygplatsen ska saneras!

Över 100 överklaganden har lämnats in. Flera kommuner runt Vättern, miljöorganisationer, naturskyddsföreningar, näringsidkare, djurhållare och boende runt sjön hävdar att tillståndet strider mot både miljöbalken, vattendirektivet, fågeldirektivet och art- och habitatdirektivet. Vi har stöd från miljöexperter i både domstolar och

universitet. Under 2020 prövade Mark- och miljödomstolen i Vänersborg ärenden och beslöt att rekommendera regeringen att avvisa ansökningarna. Samtliga ärenden ligger nu hos regeringen för beslut.

Det finns flera hot mot Vättern, både gamla och nya föroreningar.

I Norra Kärr - alldeles intill Vättern. finns planer på en gruva för att utvinna sällsynta jordartsmetaller Tack vare miljöinsatser stoppades Norra Kärr-projektet tillfälligt. Ingen ny ansökan har lämnats in men nya projektplaner har tagits fram. Det finns starka intressen för att påbörja ett gruvprojekt i Norra Kärr. Gruvbrytningen ska ske i ett stort dagbrott och även om den kemiska anrikningen transporteras till Norrland eller till ett ej specificerat grannland kommer det att bli stora avfallsproblem. I och med att berget ska krossas och malas ned till fin sand på plats är det fortsatt stor risk att bly, uran och andra giftiga ämnen, som nu ligger tryggt inkapslat i berget kommer att läcka ut och spridas i omgivningen. Förorenat processvatten, dräneringsvatten och regnvatten kommer att rinna ner till både Vättern och Sommen.

ARV tillsammans med Sveriges Naturskyddsförening och andra miljöorganisationer anser att all kraft bör satsas på att utvinna jordartsmetaller från redan uppbrutet gruvavfall och att öka vår återvinning.

Även om Vättern tillhör Sveriges renaste dricksvattentäkter finns här kvicksilver, bly, flamskyddsmedel och läkemedelsrester. Sik och röding från Vättern innehåller höga halter av dioxiner och PFAS. Här finns också mikroplast, farligt för fiskar och fåglar. De kommer till Vättern från produkter som däckslitage, konstgräsplaner, fleecekläder, rengöringsmedel och kosmetika. Försvarsmakten bidrar med utsläpp av plaster i sjön i form av delar av övningsraketer som skjuts sönder och sprids i vattnet, hamnar på stränderna och utgör faror för djur och människor. Försvarets plastrester innehåller höga halter av kadmium.

Vätterns vatten omsätts på 60 år. Många gamla gifter finns kvar i hundratals år. Det får inte bli ännu mer.

Torka är ett växande globalt problem. Fler dör av vattenbrist än av krig. Att öva krig i levande sjöar är oansvarigt.

Stöd arbetet för att rädda Vättern!

**Bli medlem i Aktion Rädda Vättern Medlemsavgift 100: -
Bankgiro: 196-7157 Swish: 123 694 80 87
Ange namn och mailadress**

**Kontakt: arv@aktionraddavattern.se www.aktionraddavattern.se
Följ oss på <https://www.facebook.com/RaddaVattern>**